

Bài 37 : DÂN CƯ BẮC MĨ

Sự phân bố dân cư ở Bắc Mỹ đang biến động cùng với các chuyển biến trong nền kinh tế của các quốc gia trên lục địa này. Quá trình đô thị hoá nhanh ở Bắc Mỹ là kết quả của sự phát triển công nghiệp, hình thành nên các dải siêu đô thị.

1. Sự phân bố dân cư

Năm 2001, dân số Bắc Mỹ là 419,5 triệu người, mật độ dân số trung bình khoảng 20 người/km².

Do chịu ảnh hưởng của sự phân hoá về tự nhiên, dân cư Bắc Mỹ phân bố rất không đồng đều giữa miền bắc và miền nam, giữa phía tây và phía đông.

Hình 37.1 - Lược đồ phân bố dân cư và đô thị Bắc Mỹ

Bán đảo A-la-xca và phía bắc Ca-na-đa là nơi dân cư thưa thớt nhất (mật độ dưới 1 người/km²). Nhiều nơi không có người sinh sống.

Phía tây, trong khu vực hệ thống Cooc-đi-e, dân cư cũng thưa thớt (1 đến 10 người/km²), chỉ dải đồng bằng hẹp ven Thái Bình Dương là có mật độ cao hơn (11-50 người/km²).

- Tại sao ở miền bắc và ở phía tây dân cư lại quá thưa thớt như vậy ?

Phía đông Hoa Kỳ là khu vực tập trung đông dân nhất của Bắc Mỹ (mật độ 51 - 100 người/km²). Đặc biệt dải đất ven bờ phía nam Hồ Lớn và vùng duyên hải Đông Bắc Hoa Kỳ có mật độ dân cư lên tới trên 100 người/km², chủ yếu do công nghiệp phát triển sớm, mức độ đô thị hoá cao, tập trung nhiều thành phố, khu công nghiệp, hải cảng lớn.

Hiện nay, một bộ phận dân cư Hoa Kỳ đang di chuyển từ các vùng công nghiệp phía nam Hồ Lớn và Đông Bắc ven Đại Tây Dương tới các vùng công nghiệp mới năng động hơn ở phía nam và duyên hải ven Thái Bình Dương.

2. Đặc điểm đô thị

Gắn với quá trình công nghiệp hoá, các thành phố của Bắc Mỹ, đặc biệt là của Hoa Kỳ, phát triển rất nhanh. Số dân thành thị cũng tăng nhanh và chiếm trên 76% dân số. Phần lớn các thành phố nằm ở phía nam vùng Hồ Lớn và ven Đại Tây Dương, nối tiếp nhau tạo thành hai dải siêu đô thị từ Bô-xton đến Oa-sinh-ton và từ Si-ca-gô đến Môn-trê-an.

Mê-hi-cô tiến hành công nghiệp hoá muộn nhưng do nhịp độ phát triển cao nên tốc độ đô thị hoá cũng rất nhanh. Mê-hi-cô Xi-ti (thủ đô Mê-hi-cô) là một siêu đô thị khổng lồ với số dân trên 16 triệu người.

Vào sâu nội địa, mạng lưới đô thị thưa thớt hơn.

Những năm gần đây, hàng loạt thành phố mới với các ngành công nghiệp đòi hỏi kỹ thuật cao, năng động, đã xuất hiện ở miền nam và duyên hải Thái Bình Dương của Hoa Kỳ.

Hình 37.2 - Thành phố Si-ca-gô

Các trung tâm công nghiệp phía nam Hồ Lớn và duyên hải Đại Tây Dương đã phải thay đổi cơ cấu : giảm bớt hoạt động của các ngành truyền thống để tập trung vào các ngành công nghiệp đòi hỏi kỹ thuật cao, đồng thời các ngành dịch vụ cũng được đặc biệt quan tâm phát triển.

- Dựa vào hình 37.1, nêu tên một số thành phố lớn nằm trên hai dải siêu đô thị từ Bô-xtơn đến Oa-sinh-tơn và từ Si-ca-gô đến Môn-trê-an.

Dân cư Bắc Mĩ phân bố không đều. Mật độ dân số có sự khác biệt giữa miền bắc và miền nam, giữa phía tây và phía đông. Hơn 3/4 dân cư Bắc Mĩ sống trong các đô thị. Phần lớn các thành phố tập trung ở phía nam Hồ Lớn và duyên hải Đại Tây Dương. Gần đây, sự xuất hiện nhiều thành phố mới ở miền nam và duyên hải Thái Bình Dương đã dẫn tới sự phân bố lại dân cư của Hoa Kỳ.

Câu hỏi và bài tập

1. Dựa vào hình 37.1 và kiến thức đã học, lập bảng thống kê theo mẫu sau :

Mật độ dân số	Vùng phân bố chủ yếu
- Dưới 1 người/km ²	
- Từ 1 - 10 người/km ²	
- Từ 11 - 50 người/km ²	
- Từ 51 - 100 người/km ²	
- Trên 100 người/km ²	

2. Trình bày sự thay đổi trong phân bố dân cư của Bắc Mĩ.